

Actualització en patologies mèdiques prevalents

Malalties sistèmiques: Quan hem de sospitar una vasculitis?

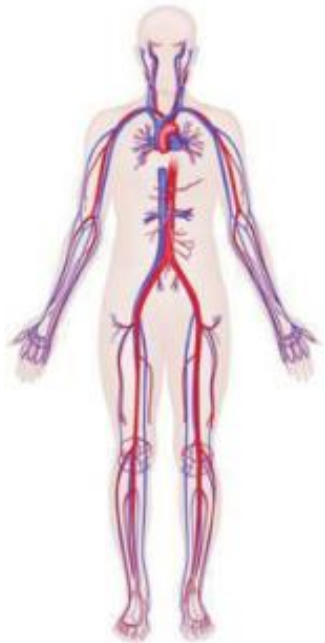
Hospital Universitari
Mútua Terrassa

Jaume Mestre Torres
Unitat de Malalties Sistèmiques
S. Medicina Interna
CSUR / ERN Malalties Sistèmiques
Hospital Vall d'Hebron

Sense conflictes d'interès en relació a aquesta presentació.

Quan hem de sospitar una vasculitis?

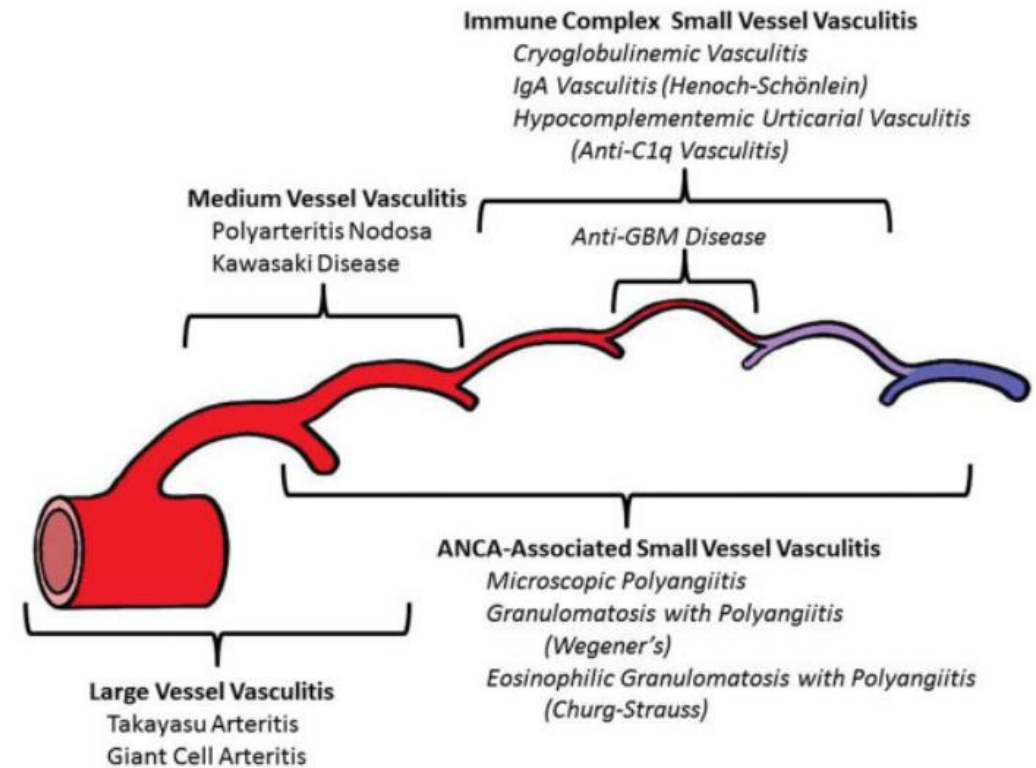
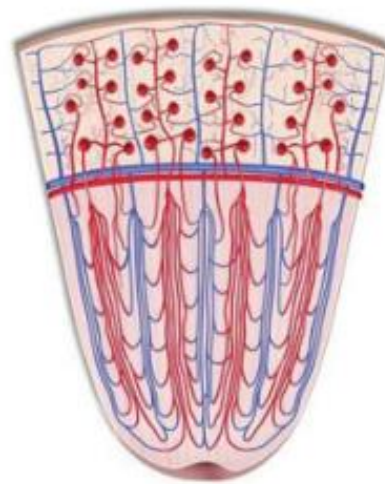
A Large Vessels

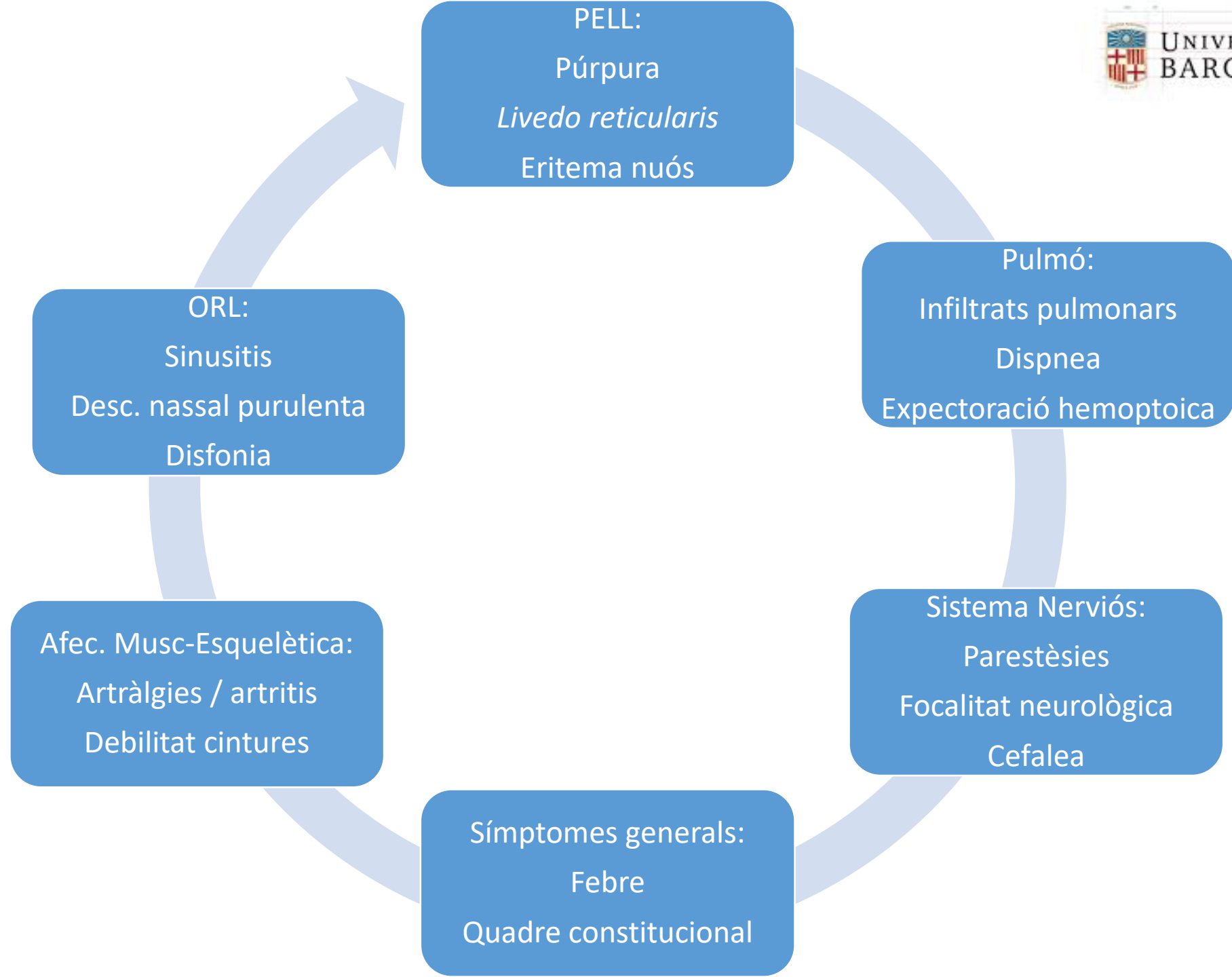
B Medium Vessels

C Small Vessels

Quan hem de
sospitar una
vasculitis?

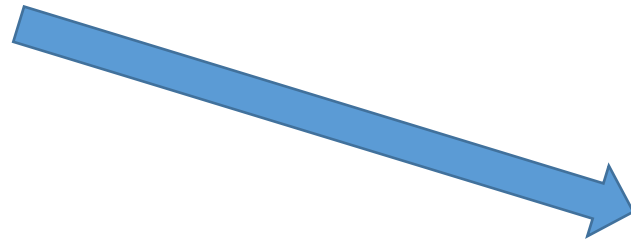
Quan hem de sospitar una vasculitis? Quins quadres sindròmics més típics ens ho faran sospitar?

- 1) Síndrome constitucional.
- 2) Febre sense focus.
- 3) Síndrome nefrítica. Síndrome nefròtica.
- 4) Lesions cutànies (púrpura, livedo).
- 5) Hemoptisi / expectoració hemoptòica.
- 6) Síntomes respiratoris mal controlats (asma, rinitis, descàrrega nasal amb sang, sinusitis, ...).
- 7) Ictus / AIT / Paquimeningitis
- 8) Neuropatia perifèric
- 9) Pèrdua de visió (NOIA, uveïtis)
- 10) Cefalea

Sóc un metge que visita a la Unitat de Diagnòstic Ràpid:

- 1) Síndrome constitucional.
- 2) Febre sense focus.
- 3) Lesions cutànies (púrpura, livedo).
- 4) Hemoptisi / expectoració hemoptòica.
- 5) Síntomes respiratoris mal controlats (asma, rinitis, descàrrega nasal amb sang, sinusitis, ...).

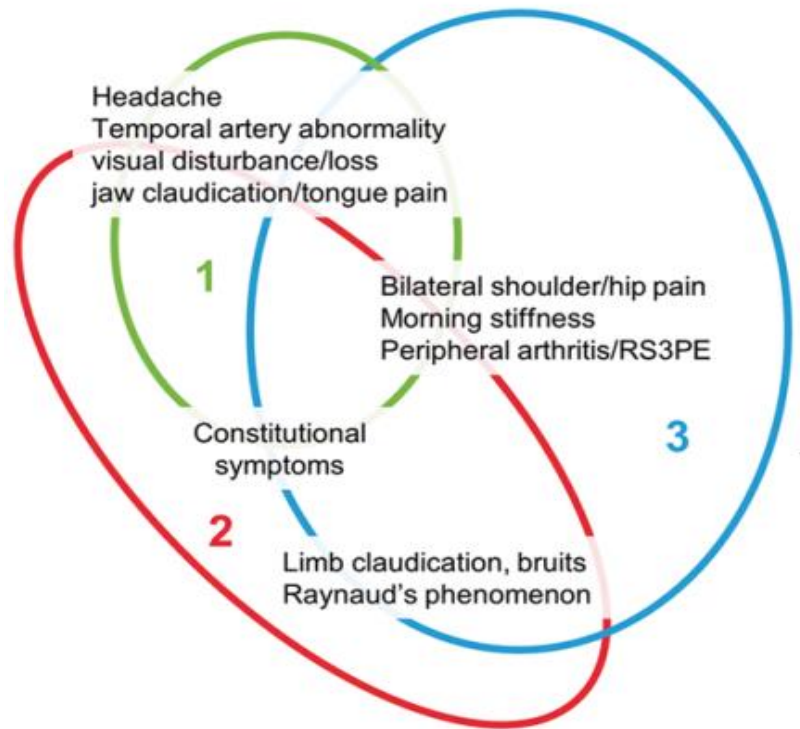

Què soleu demanar en una primera valoració a la UDR?

- a) AG: Plantejar afegir ANA, ENA, ANCA, FR. Prote (alfa1, alfa2). C3 C4.
- b) TC tòrax: nòduls? Masses? Cavitació? Afecció de gran vas? Pseudoaneurismes?
- c) Sediment: fàcil, ràpid, barat. Eritròcits dismòrfics?
- d) PET/TC: més car, irradiació, dubtes interpretació, ...

Arteritis de cèl·lules gegants: >50 anys, pic al voltant de 70-80 anys.

CAUSES MÉS FREQUENTS DE NOIA:

ACG. La més freqüents. 20% en el debut.
*** 5% OVCR.

PAN

ANCA

LES

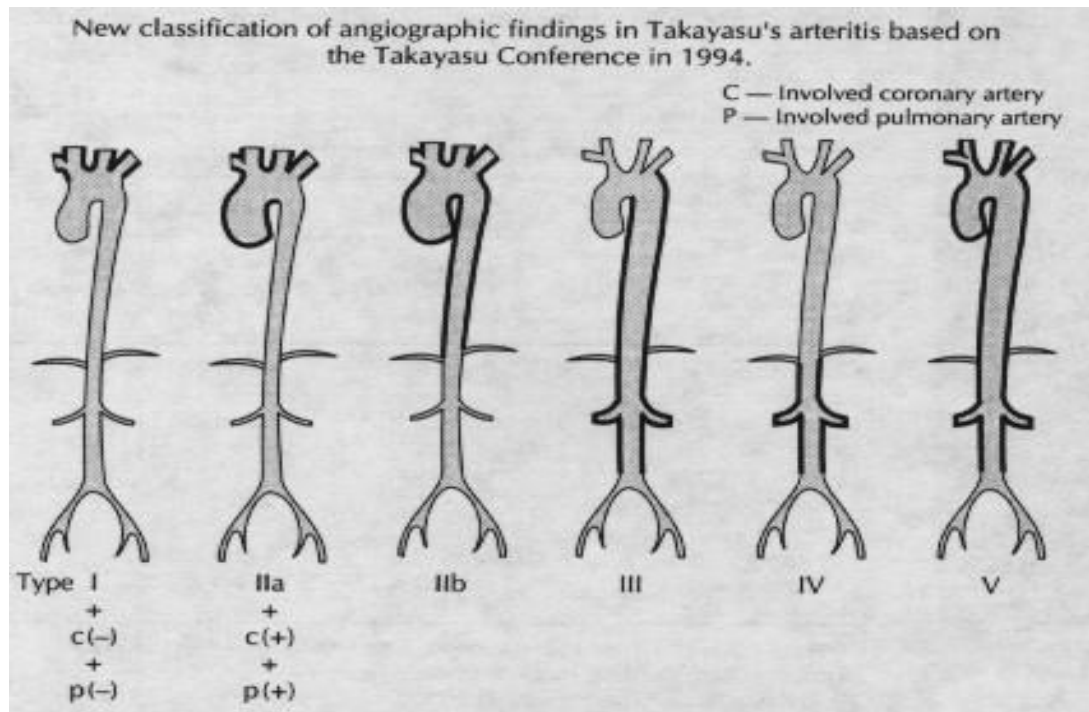
AR

Behçet

Sarcoïdosi

Malaltia de Takayasu: dones, < 50 anys.

Clínicament presenta 3 fases:

- 1) Pròdroms: símptomes generals → febre, astènia, MEG
- 2) F. Inflamatòria: rectants inflamatoris.
- 3) Crònica “cremada”: isquèmia distal al territori “malaltia sense pols”.

Símptomes segons localització:

- Generals: febre, síndrome constitucional.
- TSA: ictus, AIT → relacionats amb hTA?
- Claudicació intermitent (EESS, EEII).
- Bufs (IAo, perifèrics).
- *Angor pectoris*
- Alteració ocular: HTA mal controlada, NOIA, hemorràgies, ...
- Eritema nudós

Vasculitis de vas mitjà: Poliarteritis nodosa

SÍMPTOMES MÉS FREQUENTS:

- **Febre** 30-70%
- **Pèrdua de pes**: 16-70%
- Artromiàlgies: 45-60%
- Afecció **cutània** 30-60% (livedo, nòduls)
- **Mononeuritis múltiples**: 38-70%
- **Polineuropatia perifèrica**: 75%
- SNC: 2-28%
- Digestiva: 15-45%
  - Dolor abdominal: 35-97%
  - Úlcera G-Duodenal 32%
- **HTA** de nou diagnòstic: 10-63%
- Hematúria: 15%
- Orquitis: 2-18%

Infecció per VHB

Vasculitis de petit vas: Vasculitis associades a ANCA.

2022 AMERICAN COLLEGE OF RHEUMATOLOGY / EUROPEAN ALLIANCE OF ASSOCIATIONS FOR RHEUMATOLOGY

CLASSIFICATION CRITERIA FOR **GRANULOMATOSIS WITH POLYANGIITIS**

CONSIDERATIONS WHEN APPLYING THESE CRITERIA

- These classification criteria should be applied to classify a patient as having granulomatosis with polyangiitis when a diagnosis of small- or medium-vessel vasculitis has been made.
- Alternate diagnoses mimicking vasculitis should be excluded prior to applying the criteria.

CLINICAL CRITERIA

Nasal involvement: bloody discharge, ulcers, crusting, cobblestoning, or septal defect / perforation

Cartilaginous involvement (inflammation of ear or nose cartilage) or stridor, endobronchial involvement, or saddle nose deformity

Conductive or sensorineural hearing loss

LABORATORY, IMAGING, AND BIOPSY CRITERIA

Positive test for cytoplasmic antineutrophil cytoplasmic antibodies (cANCA) or antiproteinase 3 (anti-PR3) antibodies

Pulmonary nodules, mass, or cavitation on chest imaging

Granuloma, extravascular granulomatous inflammation, or leukocytoclastic vasculitis on biopsy

Inflammation, consolidation, or effusion of the nasal/paranasal sinuses or mastoiditis on imaging

Pauci-immune glomerulonephritis on biopsy

Positive test for perinuclear antineutrophil cytoplasmic antibodies (pANCA) or antimyeloperoxidase (anti-MPO) antibodies

Blood eosinophil count $\geq 1 \times 10^9/\text{liter}$

Sum the scores for 10 items, if present. A score of ≥ 5 is needed for classification of **GRANULOMATOSIS WITH POLYANGIITIS**.

CONSIDERATIONS WHEN APPLYING THESE CRITERIA

SÍMPTOMES MÉS FREQUENTS, segons el tipus de vasculitis:

GPA (Wegener): Tos. **Nòduls cavitats (50-70%). Hemorràgia alveolar (90%).** **GNRP (proteïnúria, FRA 50-80%).** Rinorrea amb sang. Estenosi subglòtica. **Disfonia.** Púrpura. Conjuntiv/Epiescler/Proptosi. MM / PNP. **Febre. Sd constitucional.**

PAM: Dispnea. Tos. **Infiltrats. Hemorràgia alveolar. GNRP (proteïnúria, FRA, 90-100%).** NO ORL! Púrpura. EN. Livedo. Conjuntiv/Epiescler// Uveïtis. **PNP / MM. Febre. Sd constitucional.**

EGPA (Churg-Strauss): **Asma. Infiltrats pulmonars (40-75%).** HTA. Eritròcits dismòrfics. Pòlips/Rinitis/Taponament/Sinusitis. Púrpura/livedo. Conjuntiv/Epiescler/Uveïtis. **MM / PNP (>50%). Pericard/Miocar 30-50%. Febre. Sd constitucional.**

EOSINOPHILIC GRANULOMATOSIS WITH POLYANGIITIS

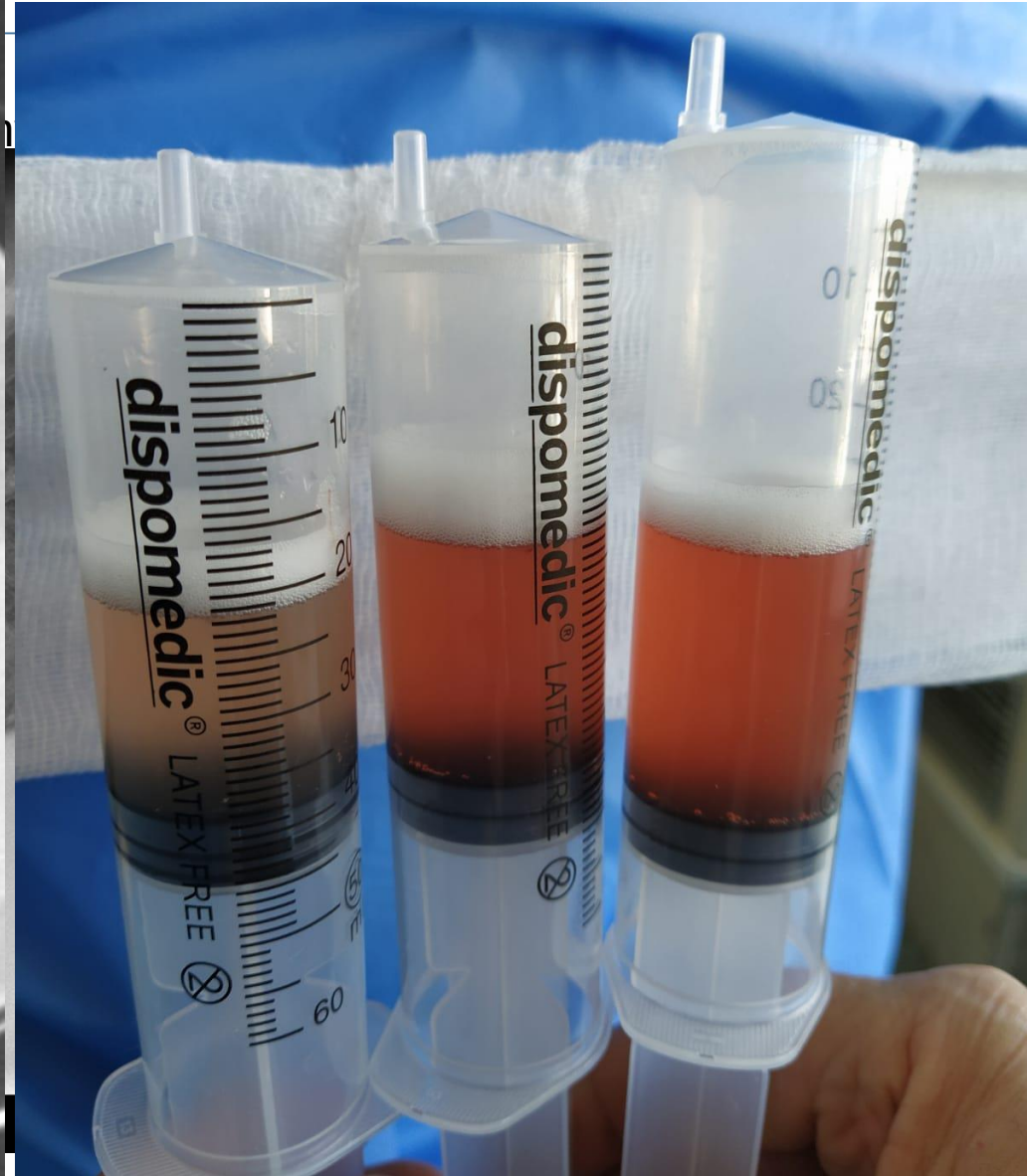
CLINICAL CRITERIA

These classification criteria should be applied to classify a patient as having eosinophilic granulomatosis with polyangiitis when a diagnosis of small- or medium-vessel vasculitis has been made.

Alternate diagnoses mimicking vasculitis should be excluded prior to applying the criteria.

	+3
	+3
	+1
	+5
Inflammation on biopsy	+2
Antineutrophil cytoplasmic antibodies (cANCA)	-3
	-1

Sum the scores for 7 items, if present. A score of ≥ 6 is needed for classification of **EOSINOPHILIC GRANULOMATOSIS WITH POLYANGIITIS**.

Vasculitis limitada a un òrgan:

Vasculitis leucocitoclàstica:

- Vasculitis IgA (Henoch-Schönlein)

- PAN cutània

Clínicament: **púrpura**.

Sempre buscar expressió fora de la pell. Descartar:

- Infeccions.
- Fàrmacs.
- Vasculitis sistèmiques.

Biòpsia molt útil.

Aortitis aïllada:

Detecció per proves d'imatge (PET/TC, angioTC, DUS AAXX).

Descartar infeccions (TB, sífilis, atípiques, ...).

Descartar ACG.

Descartar ACG.

Descartar ACG.

Descartar altres opcions (ANCA).

Si PMR... Ja no és aortitis aïllada...

Vasculitis primària SNC:

Diagnòstic diferencial amb SVCR

Cefalea 60%

→ si thunderclap: SVCR

Focalitat neurològica (molt variable)

Descartar infeccions

Descartar vasculitis sistèmiques

AG: Immunologia negativa. RFA -

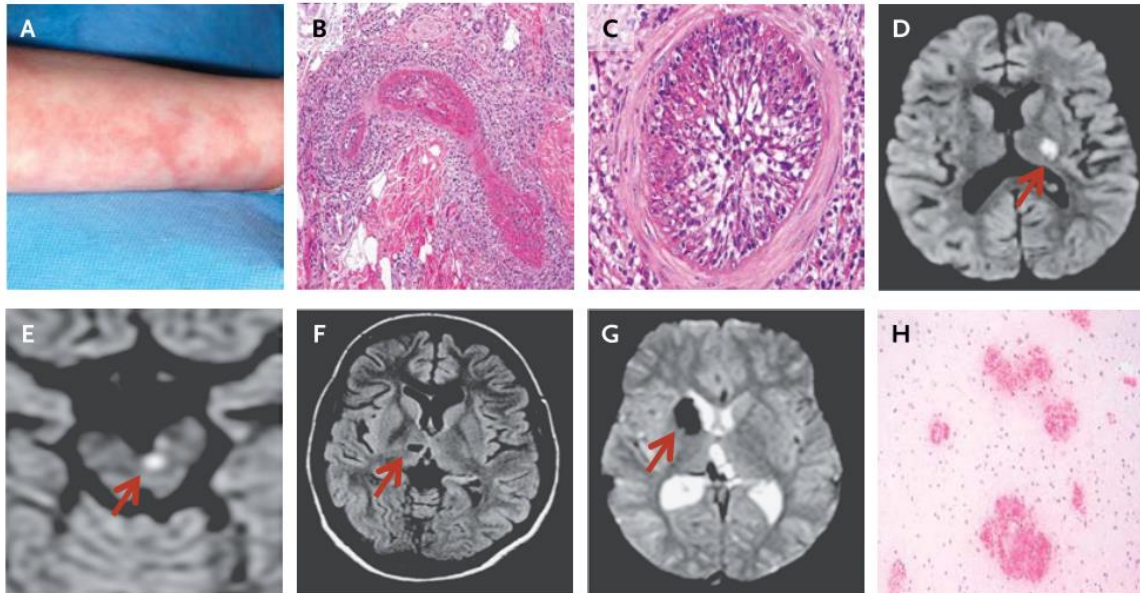
RMN: TOF / Angiografia.

PL: anormal 80-90%

Biòpsia: granulomes, vasculitis.

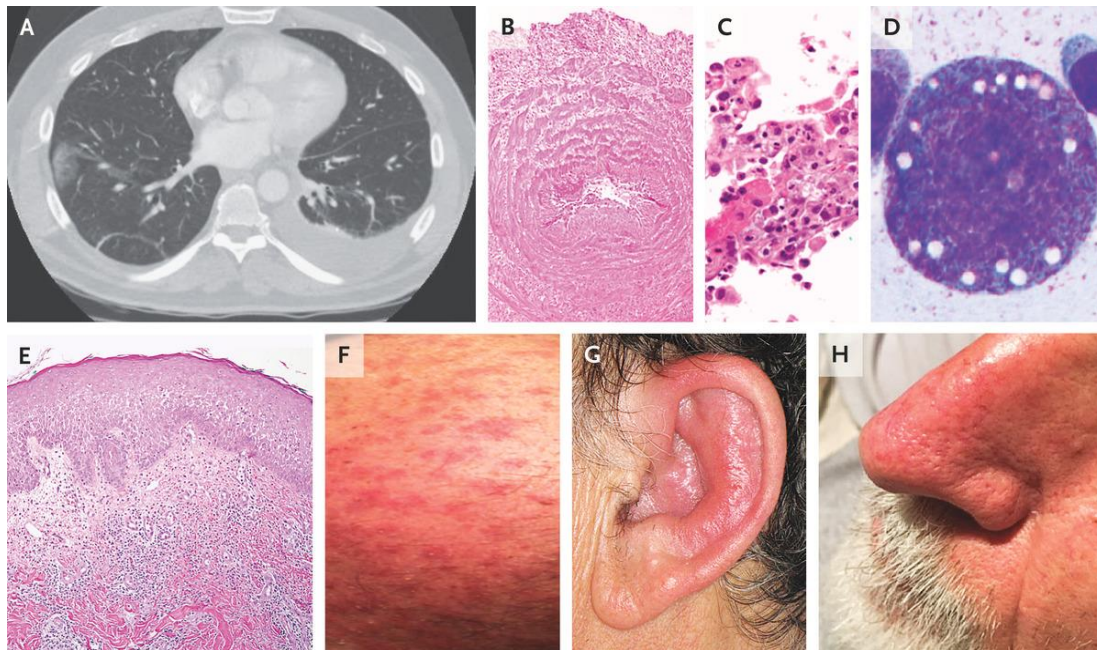
Vasculitis associada a dèficit d'ADA-2

Table 1. Clinical and Laboratory Manifestations in Patients with Deficiency of Adenosine Deaminase 2.

Clinical Manifestation	Patients
	<i>no./total no.</i>
Fever	9/9
Ischemic stroke	8/9
Hemorrhagic stroke	3/9
Ophthalmologic involvement*	5/9
Livedo racemosa	8/9
Hepatosplenomegaly	6/7
Documented vasculitis†	4/9
Polyarteritis nodosa	2/9
Antinuclear antibody	3/9
Antineutrophil cytoplasmic antibody	0/9
Low serum IgM	5/5

Síndrome de VEXAS: Vacuoles Enzim E1 X-linked Autoinflamatori Somàtic

Table 1. Demographic and Clinical Characteristics of Participants with the VEXAS Syndrome.*	
Characteristic	Participants (N = 25)
Demographic characteristics	
Male sex — no. (%)	25 (100)
Median age at onset (range) — yr	64 (45–80)
Died before the current study — no. (%)	10 (40)
Genetic characteristics	
Somatic <i>UBA1</i> (NM_003334.3) variant (p.Met41) — no. (%)	25 (100)
p.Met41Thr (c.122T→C)	15 (60)
p.Met41Val (c.121A→G)	5 (20)
p.Met41Leu (c.121A→C)	5 (20)
Key clinical features	
Fever — no. (%)	23 (92)
Skin involvement — no. (%)†	22 (88)
Pulmonary infiltrate — no. (%)	18 (72)
Ear and nose chondritis — no. (%)	16 (64)
Venous thromboembolism — no. (%)	11 (44)
Macrocytic anemia — no. (%)	24 (96)
Bone marrow vacuoles — no./total no. (%)	18/18 (100)
Laboratory findings	
Median C-reactive protein (IQR) — mg/liter	73 (18–128)
Median ESR (IQR) — mm/hr	97 (64–124)
Current or past treatment	
Glucocorticoids — no. (%)	25 (100)
Median no. of synthetic DMARDs (IQR)	2 (1–3)
Median no. of biologic or target synthetic DMARDs (IQR)	2 (0.5–3)
Diagnostic or classification criteria that were met — no. (%)	
Relapsing polychondritis	15 (60)
Sweet's syndrome	8 (32)
Myelodysplastic syndrome	6 (24)
Multiple myeloma or monoclonal gammopathy of undetermined significance	5 (20)
Polyarteritis nodosa	3 (12)
Giant-cell arteritis	1 (4)

* DMARDs denotes disease-modifying antirheumatic drugs, ESR erythrocyte sedimentation rate, IQR interquartile range, and p.Met41 methionine-41.

† The most common skin-biopsy findings were neutrophilic dermatosis (in 8 participants), leukocytoclastic vasculitis (in 7 participants), and medium-vessel arteritis (in 3 participants).

Vasculitis associades a tòxics i a fàrmacs.

Table 1. Drugs with significantly disproportional reporting of an association with AAV in VigiBase, sorted by decreasing IC₀₂₅ value*

Drug	No. of ICSRs	No. (%) fatal reactions	IC ₀₂₅ /IC	ROR (95% CI)	Time from introduction of the drug to onset of AAV, median (Q1–Q3) days/no. with data available
Hydralazine	208	19 (9)	8.2/8.4	2,683.5 (2,269.3–3,173.3)	1,277/1
Propylthiouracil	108	4 (4)	7.2/7.5	1,201.5 (974.8–1,480.9)	1,003 (425–1,959)/19
Thiamazole	40	5 (13)	5.2/5.6	138.7 (100.7–191.1)	411 (58–966)/6
Sofosbuvir	46	0 (0)	4.9/5.3	74.6 (55.3–100.8)	NA
Minocycline	17	0 (0)	3.8/4.6	72.4 (44.7–117.3)	NA
Carbimazole	6	0 (0)	2.0/3.4	44.9 (20.1–100.4)	92/1
Mirabegron	7	2 (29)	1.5/2.7	11.1 (5.3–23.3)	291 (289–415)/3
Nintedanib	6	2 (33)	1.4/2.8	14.2 (6.3–31.7)	56 (36–132)/4
Penicillamine	4	1 (25)	1.4/3.1	170.3 (63.5–456.3)	NA
Influenza vaccine	29	2 (7)	1.3/1.9	4.1 (2.8–6.0)	24 (20–26)/7
Allopurinol	7	2 (29)	1.2/2.4	8.0 (3.8–16.8)	NA
Rifampicin	7	2 (29)	0.6/1.9	4.7 (2.2–9.8)	NA
PEGylated interferon alfa-2b	4	0 (0)	0.3/2.1	7.0 (2.6–18.6)	98/1
Montelukast	4	4 (100)	0.2/1.9	5.8 (2.2–15.5)	NA
Rosuvastatin	6	0 (0)	0.1/1.5	3.4 (1.5–7.5)	NA

* AAV = antineutrophil cytoplasmic antibody-associated vasculitis; IC₀₂₅ = lower end of the 95% credibility interval for the information component; ICSRs = individual case safety reports; ROR = reporting odds ratio; 95% CI = 95% confidence interval; Q1 = quartile 1; NA = not available.

Drogues:
Cocaïna (levamisole)

Vasculitis associades a infeccions:

VHC:
Crioglobulinèmia

VHB:
Poliarteritis nodosa

Altres (més dubtosa la relació):
S. Aureus – GPA
VVZ – ACG
Burkholderia – ACG

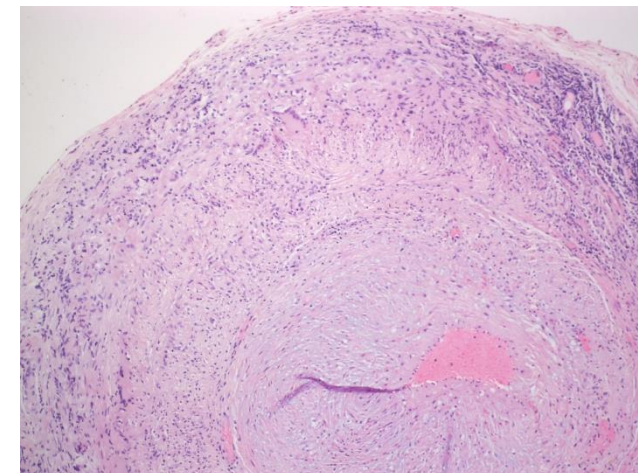

Quines són les proves que podem fer servir pel diagnòstic d'una vasculitis?

FER UNA BONA HISTÒRIA CLÍNICA. EXPLORACIÓ FÍSICA DE CAP A PEUS.

Autoanticossos

Ac.Anti-citoplasma dels neutròfils (ANCA)	Positiu
Ac.Anti-citoplasma dels neutròfils (ANCA)	Patro C-ANCA (VR: Negatiu)
Ac Anti-mieloperoxidasa (MPO)	<0.96
Ac. Anti-proteinasa 3 (PR3)	* 253.9 (ATENCIÓ: Canvi pro
Ac. Anti-mb basal glomerular (cadena alfa-3 col·lagen tipus IV)	<2.90

jmestre@vhebron.net